

BANCA ROMANA DE CREDITE SI INVESTITII S.A.

**TERMENI SI CONDITII GENERALE
PRIVIND
SERVICIILE DE INVESTITII FINANCIARE
CU TITLURI DE STAT**

CUPRINS

SECTIUNI	Pagina
1. ASPECTE GENERALE SI OBIECT	1
2. INFORMATII GENERALE DESPRE BANCA	1
3. SERVICIILE DE INVESTITII	2
4. NIVELUL DE PROTECTIE CONFORM CLASIFICARII CLIENTILOR	2
5. COMUNICAREA CU CLIENTII	5
6. EXECUTAREA ORDINELOR	6
7. RAPORTARILE CATRE CLIENTI	6
8. INFORMATII PRIVIND COSTURILE SI ALTE TARIFE ASOCIATE	7
9. CONFLICTUL DE INTERESE	9
10. STIMULENTE	9
11. PROTECTIA ACTIVELOR CLIENTILOR	9
12. INSTRUMENTE FINANCIARE – CARACTERISTICI SI RISCURI ASOCIATE. STRATEGII DE INVESTITII	11
13. GARANTII AFERENTE TRANZACTIILOR CU INSTRUMENTE FINANCIARE	11
ANEXE	
ANEXA 1 DEFINITII	12
ANEXA 2 DETALII DE CONTACT	14
ANEXA 3 INSTRUMENTE FINANCIARE – CARACTERISTICI SI RISCURI ASOCIATE. Error! Bookmark not defined.	

1. ASPECTE GENERALE SI OBIECT

- 1.1** Prezentul document (**Termeni si Conditii privind Serviciile de Investitii**) stabileste termenii si conditiile generale in baza carora **Banca Romana de Credite si Investitii S.A. (Banca)** va presta clientilor sai (**Clientii**) anumite servicii de investitii financiare si servicii conexe privind titlurile de stat (**Serviciile de Investitii**).
- 1.2** Termenii cu majuscule din cadrul Termenilor si Conditilor privind Serviciile de Investitii vor avea intelesurile atribuite acestora In cadrul Anexei 1 (*Definitii*).
- 1.3** Termenii si Conditile privind Serviciile de Investitii reprezinta un document de prezentare in sensul Regulamentului nr. 32/2006 care are scopul de a informa Clientii In privinta naturii si riscurilor inerente Serviciilor de Investitii, precum si a aspectelor specifice ale instrumentelor financiare care sunt oferite de catre Banca, astfel Incat Clientii sa aiba capacitatea de a analiza caracterul adecvat al acestora si de a lua decizii investitionale In cunostinta de cauza.
- 1.4** Avand in vedere evolutia continua a legislatiei si practicii in domeniul bancar si al investitiilor financiare, Banca va putea actualiza informatiile prezentate In cadrul Termenilor si Conditilor privind Serviciile de Investitii, iar varianta actualizata a acestui document va fi adusa la cunostinta Clientilor de catre Banca. Orice modificare va fi considerata opozabila Clientilor in termen de 30 (treizeci) de zile de la data cand a fost adusa la cunostinta acestora.

2. INFORMATII GENERALE DESPRE BANCA

2.1 Datele de identificare si contact ale Bancii

- (a) Banca este o societate pe actiuni administrata in sistem dualist, infiintata si care functioneaza in conformitate cu legislatia din Romania, inregistrata la Registrul Comertului Bucuresti sub numarul J40/456/1991, avand cod unic de inregistrare (CUI) 1596646, un capital social subscris si varsat de [___], cod IBAN [___].
- (b) Banca este autorizata conform Legii nr. 677/2001 pentru protectia persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal si libera circulatie a acestor date in privinta colectarii, prelucrarii si stocarii datelor cu caracter personal, fiind inscrisa in registrul de evidenta a prelucrarilor de date cu caracter personal cu numarul de inregistrare [11016]/[___].
- (c) Datele de contact ale Bancii sunt mentionate in cuprinsul Anexei 2 (*Detalii de contact*).

2.2 Autorizare si Inscriere

- (a) In vederea prestarii de servicii bancare, Banca a fost autorizata de BNR si inscrisa in Registrul institutiilor de credit tinut de BNR sub numarul [RB-PJR-40-004]/[18.02.1999].
- (b) Detaliile de contact ale BNR sunt mentionate in cuprinsul Anexei 2 (*Detalii de contact*).

2.3 Compartimentul de control intern

- (a) Banca detine un compartiment de control intern care asigura supravegherea respectarii de catre Banca si personalul acesteia a legislatiei si reglementarilor in vigoare, a procedurilor interne, precum si minimizarea riscurilor Bancii de neindeplinire a obligatiilor.

- (b) Detaliile de contact ale reprezentantului/reprezentantilor compartimentului de control intern la care Clientii pot transmite reclamatii cu privire la orice aspecte in legatura cu relatia cu Banca sunt mentionate In Anexa 2 (*Detalii de contact*).

3. SERVICIILE DE INVESTITII

Conform legislatiei aplicabile, Banca este autorizata de BNR, printre altele, sa desfasoare actualmente urmatoarele tipuri de servicii de investitii financiare pe care le poate presta Clientilor:

- (a) tranzactionarea in contul Clientilor, in conditiile legii cu titluri de stat; si
- (b) pastrarea in custodie si administrarea de titluri de stat.

4. NIVELUL DE PROTECTIE CONFORM CLASIFICARII CLIENTILOR

4.1 Clasificarea Clientilor

- (a) Banca va proceda la clasificarea Clientilor si ii va notifica pe acestia cu privire la incadrarea lor in categoria Clientilor de Retail, Clientilor Profesionalii sau Contrapartilor Eligibile in conformitate cu legislatia aplicabila si pe baza informatiilor detinute de catre Banca.
- (b) Sub rezerva paragrafului (c) de mai jos, Banca va trata Clientii conform categoriei din care fac parte sub toate aspectele relevante, iar Clientii vor beneficia de prevederile cu caracter de protectie la nivelul acordat conform legislatiei aplicabile fiecarei categorii de clienti in parte.
- (c) In anumite circumstante, Clientii au dreptul de a solicita in scris incadrarea lor intr-o alta categorie de clienti decat cea determinata de Banca, in legatura cu toate sau numai anumite Servicii de Investitii, tranzactii sau produse.

Astfel, spre exemplu, exista posibilitatea ca un Client Profesional sa solicite incadrarea in categoria Clientilor de Retail pentru a obtine un grad mai inalt de protectie, sau dimpotriva, un Client de Retail sa poata fi tratat la cerere drept Client Profesional in cazul in care indeplineste conditiile prevazute de lege¹. In acest din urma caz, Banca va da Clientilor, daca va fi cazul, un avertisment clar, scris in legatura cu drepturile de protectie a investitorilor pe care le pot pierde, iar Clientii trebuie sa declare in scris, intr-un document separat de contract, ca sunt informati, inteleg si accepta consecintele pe care le implica pierderea protectiei.

Acceptarea unei astfel de solicitari ramane la discretia Bancii.

Clientii vor avea in vedere faptul ca, daca doresc schimbarea categoriei de client, exista posibilitatea ca anumite conditii suplimentare sa devina aplicabile, sau ca Banca sa limiteze furnizarea anumitor tipuri de servicii.

- (d) Clientii au obligatia de a informa imediat Banca cu privire la orice schimbari intervenite In situatia lor care ar putea determina necesitatea schimbarii categoriei de client.

¹ In cadrul evaluarii cererii Clientilor de Retail de a fi tratati drept Clienti Profesionalii, trebuie indeplinite cel putin doua dintre urmatoarele criterii: (a) Clientul a desfasurat un numar semnificativ de tranzactii pe piata, cu o frecventa medie de 10 pe trimestru, pe o perioada anterioara de cel putin patru trimestre; (b) portofoliul financiar al Clientului, cuprinzand depozite de numerar si instrumente financiare, depaseste 500,000 euro; (c) Clientul lucreaza sau a lucrat in sectorul financiar cel putin un an pe o pozitie profesionala, care necesita cunostinte despre tranzactii sau serviciile de investitii financiare.

4.2 Clientii de Retail

Clientii de Retail beneficiaza de cel mai ridicat nivel de protectie prin cerintele de informare, evaluare, transparenta si comunicare pe care Banca trebuie sa le indeplineasca fata de ei in conformitate cu legislatia aplicabila si in considerarea faptului ca ei detin un nivel mai redus de cunostinte si experienta in legatura cu Serviciile de Investitii si instrumentele financiare. In categoria Clientilor de Retail intra de regula persoanele fizice, precum si persoanele juridice care nu indeplinesc criteriile pentru clasificarea in categoria de Clienti Profesionali.

4.3 Clientii Profesionali

- (a) Clientii Profesionali beneficiaza de un nivel mai scazut de protectie fata de Clientii de Retail, avand in vedere ca poseda experienta, cunostintele si capacitatea de a lua decizii investitionale si de a evalua riscurile pe care acestea le implica.
- (b) Clientii Profesionali vor primi un nivel mai redus de informatii fata de Clientii de Retail.
- (c) Banca are obligatii limitate in ceea ce priveste forma, continutul si frecventa rapoartelor care trebuie transmise Clientilor Profesionali In legatura cu executarea ordinelor primite din partea acestora si administrarea portofoliilor.
- (d) In cadrul executarii ordinelor in numele Clientilor Profesionali, in vederea determinarii celui mai bun rezultat posibil nu este necesar ca Banca sa ia in considerare in mod prioritar pretul total al tranzactiei (reprezentand pretul instrumentului financiar si costurile legate de executare).
- (e) Clientii Profesionali vor avea mai putine drepturi in baza schemelor de compensare conform reglementarilor aplicabile pentru plata compensatiilor.

4.4 Contrapartile Eligibile

- (a) Contrapartile Eligibile beneficiaza de cel mai scazut nivel de protectie dintre categoriile de clienti.
- (b) Banca nu este obligata sa ofere informatii cu privire la Banca, serviciile sale, instrumentele financiare, pastrarea in siguranta a activelor Clientilor, costurile si tarifele asociate, riscurile asociate Serviciilor de Investitii, in cazul in care executa ordine in numele Clientilor si/sau efectueaza tranzactii in cont propriu si/sau primeste si transmite ordine, atunci cand respectivele operatiuni sunt efectuate cu sau intre Contraparti Eligibile.
- (c) Banca nu are obligatia de a aplica politica privind obtinerea celor mai bune rezultate posibile in executarea ordinelor care provin de la Contrapartile Eligibile in concordanta cu cel mai bun interes al acestora si in vederea obtinerii celor mai bune rezultate posibile pentru acestea.
- (d) Cu exceptia anumitor obligatii limitate de raportare cu privire la executarea ordinelor, Banca nu este obligata sa furnizeze Contrapartilor Eligibile rapoarte cu privire la executarea ordinelor, administrarea portofoliilor si activele Clientilor.
- (e) Banca nu va desfasura un proces de evaluare a caracterului oportun sau potrivit al Serviciilor de Investitii cu privire la Contrapartile Eligibile, fiind indreptatita sa asume ca

acestea detin expertiza necesara pentru alegerea celui mai corespunzator Serviciu de Investitii sau produs.

4.5 Evaluarea Clientilor si a oportunitatii Serviciilor de Investitii

- (a) Banca va solicita Clientilor sau potentialilor Clienti sa furnizeze informatii privind cunostintele si experienta acestora in domeniul investitiilor financiare specifice tipului instrumentului financiar sau Serviciului de Investitii oferit sau solicitat, astfel incat Banca sa fie in masura sa evalueze daca Serviciile de Investitii sau instrumentele financiare avute in vedere sunt potrivite profilului respectivilor Clienti. In cazul in care Banca considera, pe baza informatiilor primite, ca instrumentul financiar si Serviciul de Investitii solicitate nu sunt potrivite pentru Client sau potentialul Client, aceasta va avertiza in acest sens respectivul Client sau potential Client.
- (b) In cazul in care Clientul sau potentialul Client decide sa nu furnizeze informatiile necesare conform paragrafului (a) de mai sus sau in cazul in care acesta furnizeaza informatii insuficiente cu privire la cunostintele si experienta investitionala, Banca va avertiza respectivul Client sau potential Client ca refuzul acestuia de a furniza informatii complete va conduce la imposibilitatea Bancii de a stabili daca instrumentul financiar sau Serviciul de Investitii avut in vedere este adecvat acestuia.
- (c) Banca este indreptatita sa se bazeze pe informatiile furnizate de Clientii sai sau de Clientii sai potentiali, in afara cazului in care are cunostinta de faptul ca informatiile sunt in mod evident perimate, eronate sau incomplete.
- (d) Banca este indreptatita sa asume ca in ceea ce priveste produsele, tranzactiile si Serviciile de Investitii pentru care Clientul Profesional a fost calificat ca atare, acesta posedea nivelul de experienta si de cunostinte necesar pentru a intelege riscurile asociate respectivelor Servicii de Investitii, tranzactii sau tipuri de tranzactii sau de produse.
- (e) In cazul in care Serviciile de Investitii prestate de Banca vor consta doar in executarea si/sau preluarea si transmiterea ordinelor Clientilor cu sau fara prestarea serviciilor conexe, Banca poate furniza Clientilor respectivele Servicii de Investitii, fara a fi necesara obtinerea informatiilor sau evaluarea oportunitatii investitiei conform paragrafului (a), daca sunt indeplinite urmatoarele conditii:
 - (i) serviciile prestate se refera la actiuni admise la tranzactionare pe o piata reglementata, instrumente ale pietei monetare, obligatiuni sau alte titluri de creanta, cu exceptia acelor obligatiuni sau titluri de creanta care reprezinta activul suport al instrumentului financiar derivat, titluri de participare ale organismelor de plasament colectiv si alte instrumente similare non-complexe;
 - (ii) Serviciul de Investitii este furnizat la initiativa Clientului sau potentialului Client;
 - (iii) Clientul sau potentialul Client a fost clar informat cu privire la faptul ca, la furnizarea respectivului Serviciu de Investitii, Banca nu are obligatia sa evalueze oportunitatea investitiei in respectivul instrument financiar sau a serviciului prestat si, de aceea, acesta nu poate beneficia de protectia corespunzatoare prevazuta de regulile de conduita relevante; si
 - (iv) Banca respecta obligatiile in legatura cu conflictul de interese.

Pentru evitarea oricarui dubiu, paragraful (e) se va citi in sensul in care este dreptul Bancii si nu obligatia acesteia de a furniza respectivele Servicii de Investitii fara a fi necesara obtinerea informatiilor sau evaluarea oportunitatii investitiei.

5. COMUNICAREA CU CLIENTII

5.1 Limba utilizata

- (a) Clientii vor comunica cu Banca in limba romana. De asemenea, toate documentele, rapoartele si informatiile vor fi furnizate de catre Banca Clientilor in limba romana.
- (b) In cazul in care anumiti Clienti nu inteleg limba romana, limba utilizata pentru comunicariile dintre Client si Banca, precum si pentru toate documentele si informatiile care vor fi transmise Clientilor va fi limba engleza.

5.2 Mijloace de comunicare

- (a) Daca nu se prevede altfel prin alte documente contractuale cu privire la Serviciile de Investitii, comunicariile, notificarile si ordinele/instructiunile pot fi transmise prin scrisoare recomandata, curier, email, fax, telefon (prin anumite linii de telefon inregistrate utilizate in relatia cu Banca, dupa cum acestea au fost puse la dispozitia Clientului de catre Banca), sau prin accesarea anumitor site-uri, sisteme, sau aplicatii care vor fi puse la dispozitia Clientului de catre Banca in urma semnarii unui contract de utilizare corespunzator (**Mijloace de Comunicare**). Detaliile de contact sau de utilizare pentru fiecare dintre Mijloacele de Comunicare identificate mai sus vor fi cele puse la dispozitie de catre parti si agreeate prin semnarea unor contracte specifice.
- (b) Clientul va suporta in intregime riscul utilizarii Mijloacelor de Comunicare pentru transmiterea ordinelor, Banca nefiind tinuta raspunzatoare pentru niciun fel de prejudicii directe sau indirecte suportate de catre Client, cu exceptia cazului in care se prevede altfel prin dispozitii legale imperative; Clientul va informa imediat Banca in privinta oricarei neregularitati, pierderi, defectiuni sau sustrageri in aceasta privinta.
- (c) Banca va avea dreptul de a solicita confirmarea prin orice Mijloc de Comunicare agreeat intre parti a ordinelor transmise pe care oral (inclusiv telefonic) de catre Clienti.
- (d) Transmiterea confirmarii executarii ordinului poate fi facuta de catre Banca prin orice Mijloc de Comunicare in functie de optiunea exprimata de Clienti si acceptata de Banca.
- (e) Banca isi rezerva toate drepturile referitoare la inregistrarea, monitorizarea si stocarea comunicarilor dintre Clienti si Banca indiferent de Mijlocul de Comunicare utilizat, in conditiile agreeate intre Banca si Clienti. Inregistrariile vor constitui dovada concludenta a continutului comunicarilor astfel inregistrate si pot fi folosite in orice procedura judiciara, extrajudiciara, administrativa sau arbitrala in legatura cu executarea ordinelor.

5.3 Transmiterea ordinelor

- (a) In cazul in care pentru plasarea unor ordine sau derularea unor tranzactii sunt necesare anumite formulare specifice, Clientii vor completa aceste formulare in mod corect si complet si le vor pastra sau depune in conformitate cu cerintele Bancii. Banca Isi rezerva dreptul de a refuza executarea anumitor ordine ale Clientilor, daca aceste ordine nu au fost date prin subscrierea formularelor aprobate de Banca.

- (b) In cazul in care Banca considera ca ordinele primite din partea Clientilor sunt ambigue, incerte, neclare sau incomplete, indiferent de Mijlocul de Comunicare prin care au fost transmise, Banca va avea dreptul de a amana executarea unor astfel de ordine si va informa Clientii prin orice Mijloc de Comunicare agreeat intre parti in vederea verificarii ordinelor respective.
- (c) Banca va dispune masurile necesare in privinta verificarii identitatii Clientilor, fara a fi responsabila pentru verificarea sursei ordinelor sau detectarii erorilor in ordinele sau informatiile furnizate de Clienti. Cu exceptia neglijentei grave sau intentiei si sub rezerva oricaror dispozitii legale aplicabile, Banca nu va fi responsabila pentru orice pierderi suportate de Clienti din pricina intarzierilor, pierderilor, omisiunilor, erorilor de transmitere/receptie, neintelegeri cu privire la transmiterea ordinelor sau informatiilor.

6. EXECUTAREA ORDINELOR

- 6.1** Banca a intocmit si implementat politica de executare a ordinelor, care are drept obiectiv obtinerea celor mai bune rezultate posibile pentru Clienti luand in considerare pretul, costurile, viteza si probabilitatea executarii si decontarii, volumul, natura tranzactiei sau orice alte caracteristici relevante pentru executarea ordinului. Politica de executare a ordinelor este revizuita de catre Banca in conformitate cu prevederile legale. Informatii cu privire la politica de executare a ordinelor sunt disponibile Clientilor pe site-ul **[de introdus site-ul relevant (link-ul direct)]** sau la sediul acesteia. Orice modificare cu privire la politica de executare a ordinelor va fi notificata de catre Banca Clientilor, prin intermediul site-ului mentionat mai sus si va fi disponibila la sediul Bancii.
- 6.2** In situatia in care Clientul transmite o instructiune specifica, Banca va executa ordinul conform acelei instructiuni. Orice instructiuni specifice ale unui client pot Impiedica Banca sa respecte criteriile stabilite si implementate in politica sa de executare a ordinelor de a obtine cel mai bun rezultat posibil pentru executarea acelor ordine referitoare la elementele acoperite de aceste instructiuni. In acest sens, Banca aduce la cunostinta Clientilor de Retail faptul ca acestia sunt raspunzatori in mod exclusiv pentru rezultatul acestor tranzactii, iar Banca nu va fi tinuta raspunzatoare pentru urmare instructiunilor specifice ale acestora.
- 6.3** Prin semnarea acestor Termeni si Conditii privind Serviciile de Investitii, Clientul declara ca a luat la cunostinta de politica de executare a ordinelor astfel cum i-a fost pusa la dispozitie de catre Banca inclusiv prin afisarea la sediul Bancii sau pe site-ul acesteia conform paragrafului (a) de mai sus si isi da acordul cu privire la politica de executare a ordinelor.

7. RAPORTARILE CATRE CLIENTI

7.1 Obligatia de informare a Bancii

- (a) Banca va transmite Clientilor rapoarte adecvate cu privire la Serviciile de Investitii prestate, care vor include, daca este cazul, costurile asociate tranzactiilor si serviciilor efectuate in numele Clientilor precum si celelalte informatii cerute conform legislatiei aplicabile.
- (b) Pentru a permite Clientilor sa aprecieze in orice moment termenii unei tranzactii pe care intentioneaza sa o desfasoare si sa verifice, ulterior, conditiile in care aceasta tranzactie a fost executata, Banca va pune la dispozitia Clientilor toate informatiile afisate in sistem, cu privire la preturile si volumul de tranzactionare aferente instrumentului financiar subiect al tranzactiei.

7.2 Raportari catre Clienti

In conformitate cu Sectiunea 7.1(a) de mai sus, Banca va transmite Clientilor urmatoarele tipuri de raportari:

(a) **raportarea privind executarea ordinelor:**

- (i) Banca va completa un formular de ordin, pentru fiecare ordin de tranzactionare, care va cuprinde informatiile prevazute de Regulamentul nr. 32/2006.
- (ii) Banca va transmite Clientilor formularul de confirmare a executarii ordinelor pe un suport durabil prin care se confirma executarea ordinului, de indata ce este posibil si cel mai tarziu in prima zi lucratoare ce urmeaza executarii ordinului sau, daca Banca primeste confirmarea de la o terta parte, cel mai tarziu in prima zi lucratoare ce urmeaza primirii confirmarii de la respectiva parte terta.

Formularul de confirmare a executarii ordinelor cuprinde toate informatiile solicitate conform Regulamentului nr. 32/2006.

Atunci cand ordinul se executa in transe, Banca poate informa Clientii fie cu privire la pretul fiecărei transe, fie cu privire la pretul mediu. Daca se transmite pretul mediu, Banca furnizeaza Clientilor, la cerere, informatii cu privire la pretul fiecărei transe.

Atunci cand ordinul se executa in transe, Banca va confirma executarea fiecărei transe prin transmiterea unei confirmari de tranzactionare cuprinzand toate informatiile solicitate conform Regulamentului nr. 32/2006.

- (iii) La cererea Clientilor, Banca va furniza informatii cu privire la situatia executarii ordinelor acestora.

(b) **raportarea privind activele Clientilor**

Banca va transmite Clientilor (indiferent de categoria acestora), cel putin o data pe an, pe un suport durabil, formularul de raportare privind activele Clientilor cu privire la instrumentele financiare apartinand acestora si pe care Banca le pastreaza, daca astfel de informatii nu au fost furnizate prin intermediul altei raportari periodice.

Formularul de raportare privind activele Clientilor cuprinde toate informatiile solicitate conform Regulamentului nr. 32/2006.

8. INFORMATII PRIVIND COSTURILE SI ALTE TARIFE ASOCIATE

8.1 Informatii generale

- (a) In legatura cu Serviciile de Investitii, Banca va percepe comisioane, taxe si alte tarife potrivit politicii curente de comisioane si preturi a Bancii si in baza contractelor aferente Serviciilor de Investitii incheiate cu Clientii.
- (b) Clientii au obligatia de a plati Bancii cheltuielile suportate de aceasta in desfasurarea Serviciilor de Investitii (inclusiv, dar fara a se limita la, taxele de timbru sau taxele judiciare, impozitele, costurile aferente asigurarilor, taxele postale sau costurile aferente utilizarii

Mijloacelor de Comunicare, precum si costurile pe care Banca trebuie sa le suporte in cadrul procedurilor judiciare si extrajudiciare).

- (c) Clientii vor plati Bancii orice sume care vor fi datorate conform prezentei Sectiuni in moneda si contul specificate de catre Banca, si cu exceptia cazurilor in care prevederi legale impun altfel, fara a face nicio compensare, deducere sau retinere.
- (d) Pentru orice sume datorate si neachitate de catre Clienti la scadenta, Banca va avea dreptul de a percepe o dobanda calculata de catre Banca potrivit prevederilor contractelor ce se vor incheia intre Banca si Clienti cu privire la Serviciile de Investitii.
- (e) Banca are dreptul de a deduce sau retine din orice plata orice fel de taxa in conformitate cu dispozitiile legale aplicabile. In cazul in care Clientii trebuie sa faca potrivit dispozitiilor legale orice astfel de retineri sau deduceri, Clientii sunt de acord cu faptul ca vor plati Bancii sume astfel incat sa permita Bancii sa primeasca o suma egala cu intreaga valoare pe care ar fi primit-o daca respectiva retinere sau deducere nu ar fi fost necesara.
- (f) In cazul in care exista sume datorate Bancii conform prezentei Sectiuni si sunt devenite exigibile, Banca are dreptul de a compensa asemenea sume cu fondurile disponibile din conturile Clientilor, inclusiv din conturile de depozit si indiferent de moneda in care fondurile sunt disponibile si/sau scadenta depozitului. In cazul in care compensarea sumelor datorate va necesita schimbarea unei anumite valute in alta, o astfel de schimbare se va efectua de catre Banca la cursul de schimb al Bancii de la acea data si ora. Clientii vor fi informati ulterior despre o asemenea compensare prin extrasele de cont puse la dispozitie de catre Banca.
- (g) Clientii vor fi responsabili in privinta informarii cu privire la orice fel de costuri, inclusiv taxe, asociate cu tranzactiile in legatura cu instrumentul financiar sau cu Serviciul de Investitii, care nu se platesc prin intermediul Bancii si nu sunt impuse de Banca si platii acestora, Banca neavand nicio obligatie In acest sens.

8.2 Informatii pentru Clientii de Retail

- (a) Pretul total care urmeaza sa fie platit de Clientii de Retail in legatura cu instrumentele financiare si Serviciile de Investitii (incluzand toate cheltuielile, comisioanele, tarifele si spezele asociate, precum si toate taxele platibile prin intermediul Bancii) sau, daca nu se poate indica un pret exact, baza de calcul a pretului total in vederea verificarii acestuia de catre Client vor fi specificate fie in cadrul contractului specific care se va incheia intre Clientul de Retail si Banca, fie in baza confirmarii, pentru fiecare tranzactie sau grup de tranzactii.
- (b) In cazul in care o parte din pretul total trebuie platita sau este exprimata in valuta, Banca va indica valuta si cursul de schimb valutar aplicabil, precum si costurile aferente, daca este cazul.
- (c) Modalitatile de plata sau eventualele formalitati vor fi determinate prin contractul specific care se va incheia intre Clientul de Retail si Banca.
- (d) Banca va aduce la cunostinta Clientului de Retail posibilitatea aparitiei altor costuri, inclusiv taxe, asociate cu tranzactiile in legatura cu instrumentul financiar sau cu Serviciul de Investitii, care nu se platesc prin intermediul Bancii si nu sunt impuse de Banca.

9. CONFLICTUL DE INTERESE

9.1 Banca dispune de o politica privind conflictul de interese care are in vedere, printre altele:

- (a) identificarea circumstantelor care constituie conflicte de interese sau ar putea conduce la conflicte de interese (Intre Banca, administratori, salariati si agenti sau orice persoana aflata in mod direct sau indirect in pozitie de control fata de Banca si Clienti, intre Clienti, precum si intre combinatii ale situatiilor de mai sus) inducand un risc material sau daune intereselor unuia sau mai multor Clienti in functie de specificul activitatilor si serviciilor de investitii si a serviciilor conexe desfasurate de Banca in numele Clientilor sau in nume propriu; si
- (b) specificarea procedurilor ce trebuie urmate si masurile ce trebuie adoptate in vederea administrarii conflictelor de interese.

9.2 Orice detalii suplimentare referitoare la politica privind conflictele de interese vor fi puse la dispozitia Clientilor in orice moment la cererea acestora pe un suport durabil sau prin intermediul unei pagini de internet, sub conditia respectarii conditiilor prevazute de Regulamentul nr. 32/2006.

9.3 In situatia in care conflictele de interese nu pot fi evitate sau gestionate conform politicii interne, Banca nu va presta Servicii de Investitii in calitate de contraparte a Clientului sau in numele Clientului fata de care se afla, direct sau indirect, intr-un conflict de interese, decat daca va dezvalui, in prealabil, Clientului natura si intinderea interesului sau, fie in scris, fie telefonic, si numai in situatia in care Clientul va fi de acord sa incheie o tranzactie in conditiile prezentate.

10. STIMULENTE

10.1 In cadrul prestarii Serviciilor de Investitii, Banca poate plati sau primi drept plata orice tarif sau comision sau furniza ori sa li fie furnizate orice alte beneficii catre sau de catre terte parti cu care coopereaza pentru executarea tranzactiilor in conditiile prevazute de lege.

10.2 Plata, primirea sau furnizarea oricaror tarife, comisioane sau beneficii nu va afecta obligatia Bancii de a actiona in mod onest, corect si profesional, in concordanta cu cel mai bun interes al Clientilor.

11. PROTECTIA ACTIVELOR CLIENTILOR

11.1 Pastrarea in siguranta a activelor Clientilor

- (a) Banca va pastra in siguranta instrumentele financiare aflate in proprietatea Clientilor si date in custodia Bancii, separat de alte active pe care Banca le detine sau pastreaza in custodie.
- (b) Banca nu va actiona astfel incat sa pericliteze sau sa poata considera ca pericliteaza ori sa induca o situatie care poate sa prejudicieze fondurile si/sau instrumentele financiare ale Clientilor ori piata reglementata pe care tranzactioneaza si se va asigura ca agentii pentru servicii de investitii financiare si ceilalti angajati ai sai nu se vor comporta in acest mod.
- (c) Banca dispune de reguli si proceduri privind inregistrarea si evidentierea separata a activelor apartinand Clientilor, pentru a putea in orice moment si fara intarziere sa distinga activele detinute de un Client de activele detinute pentru orice alt Client si fata de propriile active.

- (d) Banca va dispune masurile necesare pentru a se asigura ca orice instrumente financiare ale Clientilor depozitate la o terta parte, in conformitate cu prevederile legale, sunt identificate separat de instrumentele financiare apartinand Bancii si de instrumentele financiare apartinand acelei terte parti, prin denumirea in mod diferit a conturilor in registrele (inregistrările, evidentele) tertei parti sau in alt mod echivalent care asigura acelasi nivel de protectie.
- (e) Banca dispune de o structura organizatorica adecvata in vederea reducerii riscului de pierdere sau diminuare a activelor Clientilor sau a drepturilor aferente acelor active, ca urmare a folosirii necorespunzatoare a activelor, a fraudei, a slabei administrari, a modului inadecvat de pastrare a registrelor sau a neglijentei.
- (f) Banca nu va face uz de niciunul din instrumentele financiare pe care le tine in custodie sau de drepturile ce decurg din acestea si nu va transfera aceste instrumente financiare fara acordul expres al detinatorilor.
- (g) Banca va returna Clientilor, la solicitarea acestora, instrumentele financiare si fondurile banesti incredintate. In cazul instrumentelor financiare fungibile, Banca nu va fi obligata sa restituie Clientilor aceleasi instrumente financiare cu cele primite de aceasta, indiferent daca aceste instrumente financiare pot sau nu pot fi identificate, dar va fi obligata sa restituie un numar echivalent de instrumente financiare, iar respectivele instrumente financiare vor fi din aceeasi clasa si de acelasi tip ca cele initiale.

11.2 Informatii pentru Clientii de Retail

- (a) Banca va informa in mod corespunzator Clientii de Retail sau potentialii Clienti de Retail in situatia in care instrumentele financiare sau fondurile lor pot fi detinute de terti in numele Bancii. In acest caz, Banca va depune toata diligența profesionala in procesul de selectie, desemnare si evaluare periodica a tertilor si a aranjamentelor privind custodia si detinerea in siguranta a activelor de catre terti. Cu exceptia culpei grave sau a intentiei Bancii, daca legile aplicabile nu prevad altfel, Banca nu va accepta nicio raspundere pentru orice pierdere suferita de Clientii de Retail ca urmare a actiunilor, omisiunilor sau insolabilitatii tertului, atat timp cat Banca a actionat cu prudenta rezonabila in numirea sa.
- (b) In cazul in care instrumentele financiare ale Clientilor de Retail sau ale potentialilor Clienti de Retail pot fi detinute, daca legea nationala permite, intr-un cont global de catre un tert, Banca va informa Clientii de Retail cu privire la acest fapt, atragandu-le atentia ca exista riscul ca in acest caz Clientii sa nu isi poata recupera activele in totalitate, precum si asupra oricaror alte riscuri care pot decurge din acest fapt.
- (c) In cazul in care legea nationala nu permite identificarea separata a instrumentelor financiare ale unui Clientilor de Retail, existenti sau potentiali, detinute de un tert, fata de instrumentele financiare ale tertului sau de cele ale Bancii, Banca va depozita instrumentele financiare in custodie cu o terta persoana doar daca natura respectivelor instrumente financiare sau Serviciilor de Investitii asociate impune acest lucru, informand Clientii de Retail prin prezentarea unui avertisment vizibil privind riscurile ce decurg din aceasta situatie.
- (d) Banca va informa Clientii de Retail, existenti sau potentiali, asupra cazurilor in care conturile care contin instrumente financiare sau fonduri ce apartin respectivului Client sau Client potential sunt ori vor fi supuse unei jurisdictii, alta decat cea a unui stat membru,

precizand in ce masura sunt afectate de aceasta situatie drepturile Clientilor aferente acestor instrumente financiare.

- (e) Banca va informa Clientii de Retail cu privire la existenta si la termenii oricarui interes sau drept de garantie pe care il detine sau l-ar putea detine Banca asupra instrumentelor financiare sau a fondurilor Clientului ori cu privire la orice drept de compensare pe care il are in legatura cu respectivele instrumente financiare sau fonduri. Daca este cazul, Banca va informa Clientul de Retail si cu privire la faptul ca un depozitar poate detine un interes sau un drept de garantie asupra acestor instrumente sau fonduri ori un drept de compensare In legatura cu ele.
- (f) Inainte de a efectua finantarea tranzactiilor cu valori mobiliare folosind instrumentele financiare pe care le detine in numele unui Client de Retail ori de a utiliza in alt mod aceste instrumente financiare pe contul sau propriu sau pe contul altui Client, Banca va furniza in prealabil Clientului, in timp util inainte de a utiliza aceste instrumente financiare si pe un suport durabil, informatii clare, complete si exacte privind obligatiile si responsabilitatile care revin Bancii ca urmare a utilizarii respectivelor instrumente financiare, inclusiv privind conditiile restituirii acestora si riscurile asociate.

12. INSTRUMENTE FINANCIARE – CARACTERISTICI SI RISCURI ASOCIATE. STRATEGII DE INVESTITII

12.1 Locuri de tranzactionare

Banca intermediaza operatiuni cu instrumente financiare tranzactionate pe pietele extrabursiere (*over the counter*) si pe pietele pe care se tranzactioneaza titluri de stat, dupa caz.

12.2 Caracteristicile si riscurile asociate instrumentelor financiare

- (a) Inainte de a se angaja in tranzactii cu instrumente financiare, Clientii trebuie sa citeasca cu atentie si sa inteleaga pe deplin caracteristicile principale ale instrumentelor financiare si riscurile asociate investitiilor in respectivele instrumente financiare, precum si informatiile cu privire la strategiile de investitii care sunt prevazute In Anexa 3 (*Instrumente financiare – caracteristici si riscuri asociate. Strategii de investitii*).
- (b) La incheierea contractelor privind Serviciile de Investitii, Clientii vor trebui sa declare faptul ca inteleg si isi asuma riscurile implicate de tipurile de tranzactii cu instrumente financiare, in privinta carora au fost informati de catre Banca conform categoriei din care fac parte si ca sunt capabili (sau dispun consultanta necesara) pentru a evalua tranzactiile, inteleg si accepta termenii, conditiile si riscurile aferente tranzactiilor cu instrumente financiare.

13. GARANTII AFERENTE TRANZACTIILOR CU INSTRUMENTE FINANCIARE

- 13.1** In vederea protejarii Bancii Impotriva riscului de pierdere aferent tranzactiilor incheiate cu Clientii, Banca are dreptul, la discretia sa, sa solicite Clientilor constituirea la Banca sau la terte persoane a anumitor depozite cu titlu de garantie in privinta obligatiilor Clientilor ce rezulta din tranzactii.
- 13.2** Garantiile pot fi constituite sub forma de numerar, scrisori de credit, valori mobiliare, precum si alte instrumente financiare.
- 13.3** Banca va avea toate drepturile unui creditor garantat cu privire la garantii si poate dispune de acestea la discretia sa, in conformitate cu prevederile legale.

ANEXA 1 DEFINITII

BNR inseamna Banca Nationala a Romaniei.

Client de Retail inseamna Clientul care nu se incadreaza in categoria Clientilor Profesionalii si Contrapartilor Eligibile.

Client Profesional inseamna Clientul care poseda experienta, cunostintele si capacitatea de a lua decizia investitionala si de a evalua riscurile pe care aceasta le implica. Pentru a fi considerat Client Profesional, acesta trebuie sa se incadreze in categoriile si indeplineasca criteriile mentionate la art. 1 alin. (2) din Anexa nr. 8 (*Cienti Profesionalii*) din Regulamentul nr. 32/2006. Conform art. 1 alin. (2) din Anexa nr. 8 (*Cienti Profesionalii*) din Regulamentul nr. 32/2006, urmatoarele categorii de clienti vor fi considerati profesionalii pentru toate serviciile de investitii financiare si pentru instrumentele financiare definite conform Legii nr. 297/2004 privind piata de capital, cu modificarile si completarile ulterioare:

- (a) entitati care trebuie autorizate sau reglementate sa opereze pe piete financiare. Lista urmatoare include toate entitatile autorizate care desfasoara activitati de tipul celor mentionate: entitati autorizate in Romania sau intr-un stat membru conform unei directive europene, entitati autorizate sau reglementate in Romania sau intr-un stat membru care nu intra sub incidenta unei directive europene si entitati autorizate sau reglementate de un stat nemembru:
 - (i) institutii de credit;
 - (ii) societati de servicii de investitii financiare;
 - (iii) alte institutii financiare autorizate sau reglementate;
 - (iv) societati de asigurari;
 - (v) organisme de plasament colectiv si societatile de administrare ale acestora;
 - (vi) fonduri de pensii si societatile de administrare ale acestora;
 - (vii) traderii;
 - (viii) alti investitori institutionali.
- (b) societati comerciale care indeplinesc doua din urmatoarele cerinte:
 - (i) bilant contabil total: 20.000.000 euro;
 - (ii) cifra de afaceri neta: 40.000.000 euro;
 - (iii) fonduri proprii: 2.000.000 euro;
- (c) guverne nationale sau regionale, institutii publice care administreaza datoria publica, banci centrale, institutii internationale si supranationale, ca de exemplu Banca Mondiala, Fondul Monetar International, Banca Centrala Europeana, Banca Europeana de Investitii si alte organizatii internationale similare; si

- (d) alti investitori institutionali a caror activitate principala o reprezinta investitia in instrumente financiare, inclusiv entitati care se ocupa cu securizarea activelor sau cu alte tranzactii financiare.

Contraparte Eligibila inseamna, in privinta serviciilor de investitii de executare a ordinelor in numele clientilor, tranzactionare pe cont propriu si/sau de primire si transmitere a ordinelor, oricare dintre entitatile mentionate la art. 146 alin. (1) sau cele care indeplinesc conditiile din art. 147 din Regulamentul nr. 32/2006. Conform art. 146 alin. (1) din Regulamentul nr. 32/2006, sunt considerate Contraparti Eligibile urmatoarele entitati:

- (a) societatile de servicii de investitii financiare, institutiile de credit si societatile de asigurare;
- (b) organismele de plasament colectiv si societatile lor de administrare;
- (c) fondurile de pensii si societatile lor de administrare;
- (d) alte institutii financiare autorizate sau reglementate conform legislatiei comunitare sau legilor nationale ale unui stat membru;
- (e) persoanele fizice sau juridice ale caror activitati principale constau in tranzactionarea in cont propriu a marfurilor si/sau a instrumentelor financiare derivate avand ca suport marfurile;
- (f) traderii;
- (g) guvernele nationale si entitatile publice subordonate acestora, inclusiv autoritatile publice care gestioneaza datoria publica; si
- (h) bancile centrale si organizatiile transnationale.

In plus, conform art. 147 alin. (1), daca o entitate este inclusa in categoria Clientilor Profesionalii in conformitate cu prevederile art. 1 alin. (2) lit. a) - c) din Anexa nr. 8 a Regulamentului nr. 32/2006, excluzand orice categorie care este mentionata explicit la art. 146 alin. (1), acea entitate este considerata de Banca drept Contraparte Eligibila.

Mijloc de Comunicare are intelesul atribuit acestui termen In Sectiunea 5.2 (a) a Termenilor si Conditiiilor privind Serviciile de Investitii.

Regulamentul nr. 32/2006 inseamna Regulamentul nr. 32/2006 privind serviciile de investitii financiare emis de Comisia Nationala a Valorilor Mobiliare, cu modificarile si completarile ulterioare.

**ANEXA 2
DETALII DE CONTACT**

Adresa:	<i>[a se insera adresa completa a sediului Bancii]</i>
Website:	<i>[a se insera pagina de internet]</i>
Telefon:	<i>[a se insera numarul de telefon]</i>
Fax:	<i>[a se insera numarul de fax]</i>
Email:	<i>[a se insera adresa de email care va fi folosita In scopul comunicarii cu Clientii]</i>
Reprezentantul departamentului de control intern:	<i>[a se insera detaliile cu privire la reprezentantul/reprezentantii departamentului de control intern – i.e. numele, telefon, adresa de email]</i>
Detaliile de contact ale BNR:	Banca Nationala a Romaniei Adresa: Strada Lipscani nr. 25, sector 3, Bucuresti, cod postal 030031, Romania Website: http://www.bnro.ro Telefon: (+40) (0) 21 313 04 10 / 315 27 50 Fax: (+40) (0) 21 312 38 31

ANEXA 3
INSTRUMENTE FINANCIARE – CARACTERISTICI SI RISCURI ASOCIATE.

STRATEGII DE INVESTITII

Banca ofera clientilor sai servicii de tranzactionare pe piata secundara si custodie pentru titluri de stat emise pe teritoriul Romaniei de Ministerul Finantelor Publice.

Titlu de stat – instrument financiar care atesta datoria publica, sub forma de bonuri, certificate de trezorerie, obligatiuni sau alte instrumente financiare constituind imprumuturi ale statului in moneda nationala ori in valuta, pe termen scurt, mediu si lung. Acestea sunt emise in prezent in forma dematerializata (dreptul de proprietate se evidentiaza intr-un cont de titluri deschis in evidentele intermediarului autorizat) si se identifica printr-un cod unic (codul ISIN – International Securities Identification Number).

Titlurile de stat pe termen scurt sunt certificate de trezorerie cu discount, cu scadenta pana la 1 an. Certificatele de trezorerie cu discount sunt titluri de stat fara cupon de dobanda, care se cumpara de investitor la un pret mai mic decat valoarea nominala, urmand ca la scadenta sa incaseze valoarea nominala, potrivit informatiilor din Ghidul Investitorului in titluri de stat publicat pe site-ul Ministerului de Finante.

Titlurile de stat pe termen mediu sau lung sunt obligatiuni de stat cu o scadenta de peste 1 an, vandute la valoarea nominala, cu discount sau prima si prin care Statul plateste anual o dobanda, conform conditiilor din prospectul de emisiune.

Tranzactii:

Titlurile de stat se tranzactioneaza pe doua piete: piata primara si piata secundara. Pe piata primara, investitorii pot achizitiona doar titluri de stat, obligatiuni de stat/certificate de trezorerie, la data emiterii, iar tranzactia se efectueaza cu Ministerul finantelor prin intermediul unei banci care actioneaza ca si custode. Emisiunea se face printr-o licitatie organizata de Ministerul de Finante iar investitorii pot plasa oferte competitive sau necompetitive. Ministerul Finantelor va decide rezultatul licitatiei conform necesitatilor sale de finantare. Regulile si regulamentele sunt stabilite de catre Ministerul Finantelor iar bancile actioneaza doar ca intermediar. Se pot aplica anumite taxe de custodie conform Contractului.

Pe piata secundara, investitorii pot fie sa cumpere, fie sa vanda titluri de stat. Pentru a efectua o tranzactie cu titluri de stat, clientul trebuie sa aiba un custode. Daca clientul doreste sa vanda sau sa cumpere titluri de stat pe piata secundara, poate primi la cerere o cotation de pret in ambele sensuri de la banca, iar in functie de preturi poate decide daca sa realizeze sau nu tranzactia. Cu exceptia pretului cotation, clientul nu plateste niciun comision pentru tranzactie.

Riscuri:

- (i) **Riscul ratei dobanzii (riscul de piata):** riscul derivat din modificari nefavorabile ale ratei dobanzii si efectul asupra valorii prezente a fluxurilor de numerar viitoare din investitii. Pretul unui instrument tipic cu venit fix evolueaza in sens opus modificarii ratelor dobanzilor. Pe masura ce ratele dobanzilor cresc, pretul titlului scade si invers. Investitorii care intentioneaza sa pastreze titlul pana la scadenta nu sunt preocupati de astfel de schimbari. Totusi, investitorii care vor sa vanda o obligatiune/un certificat inainte de scadenta pot suferi pierderi de capital daca ratele dobanzilor cresc.

- (j) **Riscul de lichiditate:** riscul de a nu putea efectua lichidarea instrumentului financiar într-un interval de timp rezonabil, la un pret apropiat de cel al pietei. Riscul de lichiditate face ca investitorul sa incheie cu dificultate o tranzactie din cauza lipsei unei contrapartide. Principala masura a riscului de lichiditate este diferenta intre pretul de cumparare si pretul de vanzare cotate de un operator de piata. Cu cat aceasta diferenta este mai mare, cu atat riscul este mai ridicat. Riscul de lichiditate in forma sa cea mai acuta poate impiedica investitorii sa incheie o tranzactie indiferent de pret. Riscul de lichiditate poate fi cauzat de o emisiune redusa a unor anumite titluri de stat sau de concentrarea unei emisiuni doar catre cativa investitori. Cel mai adesea riscul de lichiditate apare din combinatia celor doua cauze. Lichiditatea scazuta (riscul de lichiditate) poate exista ca regula generala pentru o anumita emisiune sau doar pe perioade scurte, cauzata fiind de modificarea brusca a preturilor.
- (k) **Riscul cursului de schimb (risc valutar):** riscul rezultat din schimbarile nefavorabile ale cursului de schimb valutar la care este evaluat instrumentul financiar sau la care este inchisa pozitia. Riscul valutar este specific instrumentelor denominate in valuta, la momentul la care investitorul va schimba capitalul rascumparat si/sau dobanzile aferente in valuta domestica.
- (l) **Riscul inflatiei:** riscul pierderii valorii reale (puterea de cumparare) a capitalului din cauza cresterii inflatiei.
- (m) **Riscul de rambursare anticipata:** riscul rezultat din posibilitatea ca obligatiunile sa fie rascumparate la un pret nefavorabil pentru investitor. In legatura cu acest risc, riscul de reinvestire se refera la riscul de a reinvesti suma incasata la un randament mai mic decat cel initial.
- (n) **Riscul de credit** include:
- riscul ca emitentul sa nu isi respecte obligatia de plata. In cazul titlurilor de stat emise de Ministerul Finantelor din Romania, acesta este riscul ca guvernul roman sa nu isi indeplineasca obligatia de plata (risc suveran)
 - riscul ca valoarea titlului sa scada deoarece fie piata percepe o crestere a riscului emitentului, fie societatile care acorda rating emitentului diminueaza nivelul acestuia.
- (o) **Riscul juridic:** riscul ca anumite contracte pentru instrumente financiare sa nu includa informatii detaliate si clare privind caracteristicile instrumentelor financiare si valoarea la scadenta.
- (p) **Riscul operational:** riscul aferent factorilor umani (e.g. ordinul unui client nu este executat in mod corect sau la timp) sau celor legati de sisteme si/sau procese (e.g. sistemul de tranzactionare sau sistemul de decontare a produselor derivate nu functioneaza).

Prin semnarea acestor Termeni si Conditii privind Serviciile de Investitii, Clientul declara ca a primit din partea Bancii un exemplar al acestui document, a citit cu atentie si a luat la cunostinta de informatiile din cuprinsul sau si este de acord cu faptul ca Termenii si Conditiiile privind Serviciile de Investitii se vor aplica în relatia sa cu Banca.

De asemenea, prin semnarea acestor Termeni si Conditii privind Serviciile de Investitii, Clientul declara ca este de acord în mod expres cu toate prevederile din acest document referitoare la limitarea raspunderii Bancii, dreptul Bancii de a suspenda executarea obligatiilor, decaderea din drepturi, limitarea dreptului de a opune exceptii prevazute in cadrul Sectiunilor 4.1 (c), 4.5, 5.2 (b) si (e), 5.3, 6.2, 8.1 (f) si (g) si 11.2 (a).

Client

Nume/Denumire: [●]

[Prin: [●], Functie: [●]]

Data: [●]